

¿Escriure, per a vostè, és una manera d'evitar la desaparició, la dissolució definitiva?

Sempre que acabo un llibre sento d'una manera molt forta i poderosa la presència de la mort. I no sé per què, però sempre em passa. Quan estic a punt d'acabar una novel·la sento que la mort vol impedir que l'acabi. Sento que estic lliurant una autèntica batalla amb la mort. Hi ha d'haver un propòsit, una finalitat molt seriosa en el procés d'escriure, perquè el que m'impulsa a fer-ho no és guanyar diners o escriure una gran obra, perquè al final moriré.

Li agrada la poesia? El llibre és ple d'imatges molt poètiques...

Sí que m'agrada i en llegeixo molta. Si n'escric? No. Un amic meu afirma que hi ha vers, prosa i poesia. I hi estic d'acord. La poesia pot ser tant al vers com a la prosa, però jo crec que podem trobar molta més poesia en prosa que en vers. És cert que a la meua prosa hi ha moltes imatges poètiques. Com a escriptor m'interessa més plasmar la impressió del món sobre les persones que donar molts detalls. Per exemple, com a escriptor puc dir que no m'interessa descriure la política, la moralitat, l'actualitat, la societat.

Contràriament a les crítiques i ressenyes que he llegit, la seva prosa no m'ha semblat gens freda, sinó lúcida i humana. Per exemple, els protagonistes d'*El mar* desvelen secrets

políticament incorrectes. Recordo com Max Morden desvela que de petit torturava el seu gosset, quan ningú el veia, i que ideava mutilar i cremar uns insectes amb l'únic fi de sorprendre i impressionar una noia, però n'hi ha d'altres probablement més rellevants que podríem destacar... ¿La imperfecció és el que ens fa humans?

Sé que la meua prosa és freda. Sobre la seva pregunta, evidentment, la resposta és: sí. Si l'artista vol ser honest, ha de ser políticament incorrecte. Per altra banda, la infelicitat és més fàcil de contar que la felicitat. Mort i tràgedia són materials extraordinaris per a un escriptor.

Quins són els seus referents?

La influència en un escriptor és el pitjor. És molt fàcil imitar com un lloro Beckett, Joyce, Proust i Dostoievski. El difícil és trobar la pròpia veu. Tot el que llegeixo ho faig aparèixer al meu món. Ara bé, de

“El que espera l'escriptor del lector és que domi sentit al que està llegint. Que en sigui partícip”

Proust admiro la idea, però trobo la seva prosa molt avorrida. No saps mai qui és el protagonista. També hi nega la sexualitat.

Qui admira? Hi reconeix, com diuen els experts, Proust, Dostoievski i Nabokov?

Evidentment, Proust, Nabokov, Beckett i Joyce. També autors com ara Roberto Bolaño, Sebald, la mort dels quals va ser un autèntic desastre, Paul Auster i Claudio Magris. Autors que em remetent a una nova ficció que vindrà. Una nova narrativa que barrejarà l'autobiografia, els viatges, la filosofia i la ficció. Però jo no faig aquest tipus de literatura. La meua manera d'escriure és antiga, passada. Jo sé que no puc canviar la novel·la com a gènere. Com a escriptor tot el que puc fer és tractar d'introduir l'essència poètica en la narrativa. Qui busqui trama que no llegeixi els meus llibres.

En què està treballant actualment?

Estic escrivint un drama còmic, una comèdia negra, com li vulgui dir, narrada en primera persona. El personatge principal és un home que viu en una casa al camp, a Irlanda. De sobte, pateix un atac de feridura, a conseqüència del qual entra en estat de coma. Queda prostrat al llit, des d'on escolta el que li diuen, quan s'hi apropen, familiars i amics que no saben amb certesa si els està sentint.

Humor, ironia i profunditat

John Banville (Wexford, 1945), quan parla, et mira amb distància, com protegint una certa fragilitat, però els seus llavis i els seus ulls deixen entreveure sempre un somriure. Les seves paraules, en canvi, el fan pròxim, irònic, amb sentit de l'humor, sensible i profund.

Va escriure *Long Lankin*, la seva primera novel·la, el 1970, seguida per 15 llibres més, de ficció i no-ficció, l'últim dels quals és *El mar* (Bromera / Anagrama), que ha rebut el prestigiós premi Man Booker 2005, el més important del Regne Unit, i el Hughes & Hughes Irish Novel of the Year 2006. També ha rebut el James Tait Black Memorial Prize, per la seva novel·la *Dr. Copernicus*, el Guardian Fiction Prize, per *Kepler*, i els Booker Prize for Fiction i el Guinness Peat Aviation Award, per *The Book of Evidence*, un llibre molt aclamat. *El mar* està protagonitzat per Max Morden, un historiador de l'art ja entrat en la seixantena que es retira a la costa irlandesa arran de la mort de la seva dona a causa d'un càncer. El viatge a aquest indret té un significat especial, ja que suposa el retorn a l'escenari d'unes truculentes vivències de la seva infantesa que el van marcar per sempre. El llibre commou. Té una prosa minuciosa i submergeix el lector en un món ple de sensacions i percepcions. Durant la presentació que l'autor en va fer a Barcelona va

reconèixer que alguns dels seus personatges tenen un comportament estrany i retorçat, però “la vida és així”, els va defensar. Afirma que la mort és tan present a la seva obra perquè sense mort no hi ha vida. “Hemingway deia: «¿Com és possible viure sabent que hem de morir?». Jo més aviat diria: «¿Com és possible no viure sabent que hem de morir?», va afegir. I va destacar la part divertida i humorística dels seus llibres: “Potser la vida no és divertida, però és còmica i sovint la realitat supera la ficció, perquè és molt estranya”. Va recordar un dia, per Nadal, que passejava en cotxe per Pearse Street, un llarguíssim bulevard de Dublín, i no hi havia ningú més excepte tres homes albins concentrats parlant. “Si jo hagués descrit aquesta escena, la gent hauria cregut que era fruit de la meua imaginació grotesca, però és real”, va afegir. Les imatges poètiques poblen el seus llibres i expliquen la seva sensibilitat pel discórrer de la vida i els seus avatars. També dóna gran importància a l'art que permet sublimar l'absurditat i la falta de sentit de la vida. “Els existencialistes dirien que és absurda. Jo hi afegiria que també és gloriosa. Llegeixes un llibre que et canvia, veus un quadre que té la capacitat de trencar alguna cosa i et transporta a un altre nivell. Em fascina aquesta tensió, la seva estranya combinació”, assegura.